

Scenariusz zajęć nr 2
„Pojęcia i scenariusze”
do książki

O MOWIE
nienawiści
I HEŻCIE

HUMANITY IN
ACTION

POLSKA

Grupa: 12-30 osób, uczniowie i uczennice klas licealnych

Czas trwania: 2 x 45 minut (najlepiej w bloku jedna godzina po drugiej)

Cel główny:

- poszerzenie wiedzy uczestników/czek na temat pojęć mowy nienawiści i hejtu i zrozumienie różnic między nimi oraz ich indywidualnych i społecznych konsekwencji,
- zainspirowanie młodych ludzi do podejmowania tego tematu w swoich kręgach rówieśniczych za pomocą filmików na Tik Toku lub Instagramie,
- promowanie "mody" na reagowanie na mowę nienawiści i hejt.

Cele szczegółowe:

Osoba uczestnicząca w zajęciach:

Wie:

- kogo i dlaczego najczęściej dotyka mowa nienawiści w polskim społeczeństwie, a kogo hejt,
- jakie konsekwencje wywołują mowa nienawiści i hejt w wymiarze indywidualnym i społecznym na osobach dotkniętych tymi zjawiskami,
- jakie konsekwencje prawne grożą osobom używającym mowy nienawiści lub hejtu,
- jakie są sposoby reagowania na mowę nienawiści i hejt.

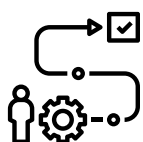
Potrafi:

- kreatywnie wykorzystać zdobytą wiedzę na temat mowy nienawiści i hejtu do opracowania własnych treści, które mają na celu przekonanie rówieśników i rówieśniczek do zmiany postaw,
- współpracować w grupie,
- myśleć krytycznie i działać kreatywnie,
- dawać informację zwrotną w konstruktywny sposób.

Rozumie:

- dlaczego należy reagować na mowę nienawiści i hejt,
- konsekwencje powszechnej obecności mowy nienawiści i hejtu oraz braku reakcji,
- jak w praktyce może wyrazić swój sprzeciw wobec mowy nienawiści i hejtu.

Metody i sposoby realizacji celów:

- praca indywidualna z książką,
- uczenie się w działaniu - praca w grupach, prezentacja wyników pracy grup,
- uczenie się przez zabawę - aktywne uczestnictwo w przedstawianiu wypracowanych treści (odgrywanie ról),
- dyskusja na forum grupy.

Forma pracy:

Grupowa

Przebieg i opis zajęć:

- **Powitanie** uczniów i uczennic, przedstawienie tematu i przebiegu zajęć, które będą się składały z 3 głównych części.
- Osoba prowadząca prosi o przedstawienie się wszystkich uczestników i uczestniczek zajęć. Ponadto prosi o podzielenie się krótką informacją o tym, jak używają mediów społecznościowych, np. czy sami tworzą treści, czy są raczej odbiorcami/odbiorczyniami treści oraz 1 inspiracją (co do tematu lub osoby). Ważne, by osoby uczestniczące mogły się trochę lepiej poznać i wymienić się inspiracjami. W zależności od preferencji osoby prowadzącej i relacji w grupie (stopnia znajomości), inspiracje można też zapisać na karteczkach post it i przykleić np. na ścianie/tablicy wraz z imionami uczestników i uczestniczek lub bez nich, przedstawiając inspiracje w innej formie, tak by były widoczne dla wszystkich.
- **Czym jest mowa nienawiści, a czym hejt?** Na flipcharcie albo na Jamboardzie/Whiteboardzie/Miro (jeśli to zajęcia online) każdy/a zapisuje swoje skojarzenia ze słowem "hejt" i "mowa nienawiści". Osoba prowadząca facylituje ten proces, ale nie włącza się z uwagami merytorycznymi, jedynie na koniec jako podsumowanie burzy mózgu może zwrócić uwagę na podobieństwa lub różnice zapisanych haseł.
- Kolejnym etapem jest **ćwiczenie w parach lub trójkach**. Osoba prowadząca dzieli grupę według dowolnej metody (np. odliczanie) i prosi, by korzystając z książki "O mowie nienawiści i hejcie" i własnych doświadczeń grupy opracowały własne rozumienie tych pojęć i przedstawiły je na flipcharcie w dowolny sposób. Połowa grupy powinna się skupić na pojęciu "mowa nienawiści", a druga połowa na pojęciu "hejt". Następnie grupy prezentują swoją pracę. W razie konieczności, osoba prowadząca komentuje czy wyjaśnia różnice. Dlatego ważne jest, by osoba prowadząca wcześniej zapoznała się z treściami książki (s. 17-26).

- Na podsumowanie osoba prowadząca pyta młodzież **jakie są konsekwencje powszechnej obecności mowy nienawiści i hejtu w życiu?** Idealnie by było, gdyby młodzi ludzie doszli do wniosku, że mowa nienawiści i hejt niezależnie od formy (słowa, 'żarty', memy czy video i inne) realnie wpływa na innych i może mieć daleko idące konsekwencje (s. 58 książki).
- **Tworzenie scenariuszy:** osoba prowadząca pomaga stworzyć większe grupy liczące 4-6 osób. Na podstawie poprzedniego ćwiczenia grupy przygotowują scenariusze krótkich video na temat mowy nienawiści i hejtu. Mogą je rozpisać krótko lub rozrysować - technika dowolna. Osoba prowadząca przekazuje jakie elementy powinny znaleźć się w filmiku (np. wyjaśnienie danego terminu, przykład zachowania, przykład reakcji itp.), aby pomóc stworzyć strukturę. Celem ćwiczenia jest podzielenie się (nowo zdobytą lub ustrukturyzowaną) wiedzą z rówieśnikami w przekonujący i prosty sposób, a także przekonanie ich, że warto reagować na te zjawiska. Inspiracją do scenariuszy mogą być treści książki np. Quiz (s. 31-33) lub Fakty i Mity (s. 34-36). Ponadto warto zachęcić młodzież do zapoznania się z 2 fragmentami książki: Kto jest atakowany?: na 52-54, oraz Jak reagować?: s. 97.
- **Dawanie informacji zwrotnej: model FUKO.** Kolejny krok to prezentacja scenariuszy. Osoba prowadząca wyznacza kolejność prezentacji i decyduje która grupa daje dokładniejszą informację zwrotną której grupie. Przykładowo kolejność grup to 1,2,3,4 oraz grupa 4 daje feedback grupie 1, 3 grupie 2 itp. Zadanie to daje możliwość przećwiczenia w grupie umiejętności dawania informacji zwrotnej w konstruktywny sposób kilku krokach w wybranej technice, np. FUKO (Fakty, Uczucia, Konsekwencje, Oczekiwania). Osoba prowadząca przedstawia tę technikę i używa dowolnego przykładu:

1. Fakty: np. video jest dynamiczne, utrzymuje uwagę na problemie i jest zabawne, ale nie ma ciekawego zakończenia i jasnego przekazu, co widzowie mogą zrobić w tej sprawie,
 2. Uczucia: np. video mnie rozbawiło i zaintrygowało, ale pozostawiło drobny niedosyt, bo nagle się urywa,
 3. Konsekwencje: odbiorcy/czynie w spontanicznym odruchu mogą chcieć coś zrobić, ale nie będą wiedzieć co konkretnie,
 4. Oczekiwania: dobrze by było wzmocnić zakończenie i pomyśleć nad prostym wezwaniem do działania.
- **Na zakończenie** osoba prowadząca prosi wszystkich uczestników/czki o podzielenie się w 1 zdaniu tym co wynoszą z tych zajęć na przyszłość. Potem dziękuje za udział i zachęca do indywidualnej lektury książki w wersji papierowej lub elektronicznej.

Potrzebne materiały:

- dostęp do książki w formie papierowej lub elektronicznej,
- flipchart i pisaki lub tablica i kartki dla poszczególnych grup.

Miejsce na notatki